

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Szombat

206. szám.

Pest, november 11. 1848.

Nem kell táblabiro politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadjunk el.

Hirdetések egy háromszor hársózott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest, november 11.

Acsznak van egy meséje, mellyet nem less felesleges felhozni.

„Egy roppant bölgyfa állott egykor egy őserdő közepén, felette gyakran elzúgott a vihar, de meg nem rendíté, sőt a villám csak fattyuhajtásait meré bántani.

Ez erőteljes fa legmagasabb ágainak lombkoronája közé egy hatalmas sas raká le fészket, honnan biztos szemekkel nézé ki magának a távol levő prédát, mellyet fiaiak kövér falatul szánt.

A fatörzsének természetes barlangjában pedig egy vaddisznó uté fel lakát, fiatal süldőivel a nem messzi fekvő tisztásnak buja zöldegére járván ki legelni.

Az anya sas és vadkocza békében éltek egymással s egyik sem gondola reszta a másiktól, mert egyiknek sem volt oka a gyanakodásra: az erdő dus táplálékot szolgáltatata mindeniköknek.

De törtenék, hogy a fa derekát egy macska választá ki kölykőzés helyül, s a magos lak népessége megszaporodott.

És ez sem lett volna baj, mert az erdőben számára is volt elég egér és patkány pecsenye.

De a macska egy gaz állat volt és ármányon töré fejét.

Egy szép reggel lesuhant a disznóhoz, és a részvét hangján s aggódalmas arccal így szóla hozzá: vigyáz, mert a sas vesztedre tör, s csak azt várja, miszerint süldőidet legelni

vezesd, hogy őket hal számára, oldalad mellől elragadhassa.

És a vad kocza hit a gyanúsítás ingerlő szavának, s nem mozdula edujából egy lépést sem.

Ekkor az egy részen czélt ért áruzó felszúzott a sas fészkehez és a rémülés hangján beszéle el, miként a vaddisznó a fának gyökerét turja s csak az anyasznak préda utáni eltávozására vár, hogy megdöntvén a fát, a repülni nem tudó sas fiukat leölhesse.

És a sas hit, mint a vaddisznó, s szorongva ált ki egy szókból ágra, nem merte kirepülni, hogy fiaiak táplálékot szerezzen.

A macska pedig visszavonult a fa derekába és kár örvendőleg lesé gyalázatoságának sikerültét.

A gyanu mind alatt, mind fen borzasztólag megfoganzott s ármál erősebb lön, mert a disznó szüntelen örködve s felé szegzett szemekkel pillantá meg a sást: ez pedig nem látá kibuvni edujából amazt.

A mesének vége szomorú, A sas fiaiak s a disznó malacsaival — éhen veszték els holt testeiken a macska lakmározott kölykeivel —

Eddig van a mese:

És nem viselte, nem viseli e a habshurgi ház a gyalázatos macskának gaz szerepét.

Nem eszszott-e a szép ország vérzivatarokkal dazépt bölgyének most ezen, majd ama lakójához, vesítve a felsőt az alsó ellen, gyanut gerjesztve az egymás mellett olly hosszú időkhön át békében és jó egyetértésben élők közt, és megkísértve minden ármányt, minden gazságot, hogy egyiket a másik által vesztve el, maga a halott i tor gyalázatos macskája lehessen.

És hogy a mesének folyamát az élet is igazolá!

Hogy e piszkos terv itt is már fölékért mutat!

Oh a származás vakág, melly nem hagy látal a rászédett kába gyanakodásnak!

Oh a botor bizalmatlankodás, mellyet az egy érdekű lakók közt, egy közellenségnek sikerült elhívatani.

Meddig, oh meddig fog tartani még vakágatok Magyarországon külön faj, de egy — a szabadság érdekében egyesülni hívatott fiai?

Meddig fogtok még halálotokra dolgozni!

Istenünkre, mostant, eddigi viselkedetökkel mindennap mélyebbre ásátok sírokat!

De a magyar — lelkünkre mondjuk — nem fog a halotti tornán a gazság eledelül szolgálai.

Ti horvátok, rácok, szászok és oláhok el-

vesztok, menthetetlenül, mert botor bizalmatlanságtok és kába ellenségeskedésetek helygő táze, kétségtelenül — örvénybe vezet.

A magyar nem volt hozzátok bizalmatlan, a magyarnak nemés szive mindig bosszankodással utasítá el magától, a habshurgi macska politika által irántatok elszórnál igyekezett gyalázatos gyanúsításokat.

A magyar, isten és ember előtt felkínálhat, hogy nem tett semmit, mi által maga irányában és szabadságszorgosainak, a legkisebb bizalmatlanságra, a legesekeleyebb gyanakodhatásra okot szolgáltatott volna.

Asért is a magyar a macska ármál politikájának áldozatul esni nem fog és ösmerve a kőholyhíntő feketelelkét, tán őt és árulásban szóptatott fajzatát, holttesteink föléti lakmározásában fogja semmivé tenni.

Oh volna bár szavam a viharak hangja, hogy fülletekbe zúgnám, ti félrevetett kába népek eszeveszottségtök!

Oh volna bár szavam a harang hangja, hogy irtóztató halálhangokat gürdítönek felétek, megemlékeztetésül, hogy a pusztulás örvényén haladtok.

Vagy bár küldhetém rátok a szent lélek tázes nyelveit, hogy lehullának a vakág helygőji szemcietekről és irtódnátok meg jelsz állástok borzasztóságától.

Jaj és szászoros jaj néktek, mert el fogtok veszni menthetetlenül!

De te magyar népm, szeszelt nemzetem, éden hazám nemeshelkő faja! ne féj, ne aggódj, ha az, ég képes volna is olhagyni ügyedet, még annak ellenére is győzne igazságod napfénytűntetésé.

Nekünk nem kell a gazság eszközeihez folyamodnunk, nekünk nem kell szolgálékú hértelt csapatok segítsége, nekünk nem kell a pokol szövetege, mi magunkra, szent ügyünk bátyáira támaszkodva, idegen segély és pártfogás nélkül megfogjunk törni a macskának kigyófejét és megüldöndjük a szabadság diadalt a pokol minden ármányainak dacára is.

Asért hát vigan barátim! a tél fagyja nem fogja cihütni lelkesüléstünk tázet, de sőt vidámabban fog fellobogni annak lángja, hogy majdan a letiport árulás szörnyetelemének ro-gussát gyujthassa fel.

Fel, fell a végygyőzelem nem soká fog kézni!

Csernától.

Pest november 11.

Magántudósítások nyomán némi részleteket bírnak Sz.-Régen elfoglalásáról, mit lapjaink egy közelebbi számában hosszasan tárgyalánk.

Zombori, a székely seregek parancsnoka, emberei nagyrészt az ütközet helyéhez közel egy erdőben rejté el, s csak kis sereggel állt a sikra. Az oláhok a csekély erő láttára vérszemet kaptak, s előbb és előbb nyomultak, ekkor eléjött az elrejtett székelység, és semmivé tette őket.

E csatában a székelyek legerősebb része, Csik, és Gyergyó népe harczolt. Ránézve a székely apró kis ember, és nem sokat mutat, annál többet tesz. És jellemében van, hogy zsoldos lenni nem tud, s csatában csak úgy használható, ha önmaga jószántából harczol. Innen magyarázható, hogy kellőleg felvilágosítva nem lévén, a néhány hónapok előtt Szeged és Szenttamás alá hozott székelység csodákat nem mivelt, — mert kedvetlenül jött ki, illy kedvetlenül ment volt 1846-ban a galiczai támadás ellen. Tudták, hogy szabadságszomjas nép ellen viszik őket, s azért nem is lehetett őket az abszolutizmus eszközeivé aljasítani.

De térjünk vissza Régen alá.

Egyik dandár vezér egy a francia háborúban járt 70 éves székely katona volt, ki onnan mondatával jött haza. Ez emigy bátoritá csapatait: „atyafiak! láttam én már a Napoleon seregét is, azok ugyancsak szembe pökték az embert, de még is megállottunk. Hát ezektől a hitvány ribanc oláhoktól ijednünk meg? Rajta! Kaláka!” Ezt egy 70 éves ember mondá és úgy tön, a mikép beszéle.

Atalán a Csik- és gyergyó székelység nagyon kugelfest, s innen magyarázható, mit alig akartunk hinni, hogy ágyúk nélkül ágyúk ellen sikeresen harczolnak.

Csakugyan Urbán három izbeni visszavonulás után háromszor próbált újra szerencsét, dolgoztatta ágyúit keményen, de mit ért, ha népe körül kezdte, és nem szabhatva, összeszorítva, kalgában irakott a dühösen harcoló, kegyetlenül aprító székelység által. Meg kell jegyezni, hogy a csatában elődöntő részt igen derék lovasságunk vett.

Denique Urbán oda volt. Csakugyan, hogy — hogy nem néhányad (mint írják, csak heted) magával elillantott. Erre a székely haszárók egy csapata utána imanolott s máig is kergetik, ha el nem fogták. Kolozsvárt híre terjedt (de igazságáról nem kezkeskedünk), hogy elfogatván, Sajó és Radna közt, egy berekben felakasztatott. Egy pár év előtt mi jártunk a kérdéses helyen, és a mint a magyarázatokból kivethetjük, igen jól emlékszünk a berekre, hol Urbán függni mondatik. Egy költőt lelkesíteni képes vidék közepette áll, ez elysiumnál szebb berkecske, tiszta pázsitjával, sudár fáival.

A székelyek pedig bevonultak Régenbe. Ugy lön, mint a napokban irtuk. Régen gazdag város, a székelyek tudták ezt. Házzól házra jártak. Minden gazdát jól ismertek, mert mindenik sokat csalta őket, marhával, pálinkával.

Az olákból derekul hizott sertéseket, a marhákat, a pinczéből a pálinkás átalagok nagy o kát (mert bő ven főzetik) élőhozák; a gabonával

tele zsákokat detto, és végre eléhuzták a szászok saját szekerét, lovát, s minden martalékot ezekre felpakolva, a szászok hosszú képei daczára Gyergyóba és Csikba mindent beszálítottak, otthon maradt feleségeik vizasztalására.

Azután fordulván a bámuló házigazdákhoz, tölök a pugillariusokat is elékeresték — és a zsebbe dugták.

Ez nagyon eszélyes eljárás. Az oláh a hol rabolt és több borra, pálinkára akadt mint mennyit meg lhatott, kiütötte a kordó fenekét. A székely takarékosabb.

Régentől a elfoglalt ágyúkkal 7000 rendezett székely katona jó foggyverrel s mégjobb bátor szívvvel ellátva, Enyed felé indult, hol Enyedet újra egy 15 ezernyi oláh tábor fenyegeti. De illy 15 ezer, olly 7000 ellenében bagatella! Most már Urbánnak Naszódon ereje nincs — Urbán nincs!

Végre meg kell jegyeznünk, hogy Bukovinából 680 vadász jött az oláhok segítségére — de úgy leverettek, hogy egy szál se maradt belőlök. Lauka Guszti most azt mondaná: Derül a horison.

Pest, nov. 11-én 1848.

Colléga uram!

Bizonyos halavány arczokon, szinte látja az ember ezen szót: *Mauswurf!* de ha közelebből vizsgálódik ezt a sz. György napi clamentest, táján még a ház-numera is meglátszanak rajta.

Ezen ösmertető jel anél inkább ki ri, miután ismét vannak arczok, melyeknek nyugalmában lehetetlen fel nem lólni, mennyire nem adnak száz forintért, hogy semmijök sincsen.

Az előbbieknel egy Windischgraetz féle tizenkét fontosnak puffanása körülbelöl azon hatást idézné elő, mit a közéletben azon felkiáltás szokott előidézni: hogy „még is üthető a meydörgös menykő.”

Ezen urakkal én mit sem törődöm, rájuk nézve a félelem úgy is csak ritka dolog, jelenleg amollyan europai járvány féle, melynek „bomba” a neve, némellyeknek a házat hasba is üti, mire legfőlebb egyet sajnálkozunk, aztán rámondjuk: *hogy: In nomine domini, requiescat in pace!* nem segíthet más rajt, mint a kőműves és az ács!

De vannak emberek, kik a heza sorsáért aggodnak a két főváros sorsán, nehogy a bécsi nótára kerüljön.

Bécsért minden esetre kár volt, — mi is háloltuk a puffanást, de magyarhon nem hal meg bele. Szerettem volna ugyan, hogy a jó bécsiek velünk egyesülten győzzenek; de azt sem tagadom, a hol aztán győzelem után egy kis kölcsöny arithmetica-ra került volna a dolog, a német barátság nekünk a méltányosság felül jóval is drágábbá került volna.

Azért, ha már Bécs elesett, számítsuk fel saját erőnket, és a mint az isten legyvereinket megáldja, jó szomszédainkkal szívesen megosztandjuk a szabadság áldását, a méltányosság mérégét az utolsó morzsáig töltjük meg, és így bizonyosan nem uszunk bele az adósságba,

Védelmi tekintetben Pestnek áldott fekvése van. Itt állnak a budai ormok, honnét az ellenségnek állását a csillagvizsgáló toronyból annyira megláthatni, hogy nem csak fordulatait tudandjuk, de még azt is látjuk, ha valami polák katona vakarózik.

Ugyanczen ormokról huszonnegy fontosainkkal olly távolságról köszönhetjük az ellenséget, midőn még elég ideje lesz sátor fáját felszedni. —

És ha azt nem tenné, hanem inkább a várost továbbá is megközelíteni akarná, a sáncokban mindenestre volna annyi kottlóstyúk, melynek tojásaitól az ellenség feje szokott elzúpulni.

Pesten annyi tüzerünk lesz a városban lakó kiszolgált tüzerekkel együtt, hogy körülbelöl háromszáz ágyút foglalkodtathatunk egész személyzettel.

Itt leszen vitéz csapatunk, melyből Jellachichnak elég oka volt meggyőződni, hogy nem az „Arbeiterek”-kel van dolga. Van lovasságunk, ha nem épen annyi is talán, mint ezen pillanatban Windischgraecznek, de annyit mondhatok, hogy huszárainknak berszaszó auctoritása van.

De van valami nevezetes még, és pedig az, hogy az ellenség Pestnek ostromakor háta megatt hagyná a komáromi várat, honnét egy vitéz csapatocská hátulról a nép felkeléssel egész a bosszantásig csiklandozhatná az ellenséget, és a komáromi fészekben mindig biztos menedéke volna.

Hogy pedig a hivatalan vendég kenyér, zab, széna és szalma dolgában bőséget ne lásson, arról annak idejében egy kis előleges elkorozás segít, vagy utolsó pillanatban egy pakli rajbhölczli.

Már pedig a katona, ha délben nem eszik, az órát pedig fel nem huzzák, isten úgy segítjen, nem sokat üt!

Mit tehet a nép felkelés, azt csak Pestnek ostromlásakor látná meg a világ.

A Pest-körülj pontokkal annyira meg vagyok elégedve, hogy majd nem kívánom is, hogy Windischgraecz idáig jöjjön, mert legbiztosabban csak itt lehet megpaskolni.

Egyébiránt ne féljünk, a tavaszon még jó messze Pestről fog az megtörténni, mikor Windischgraecz, vagy akármellyik a sok gazember közül elhiszi, hogy nem jó a magyart a saját fészében piszkálgatni.

Vas Goreben.

Mi történik tul a királyhágon?

Most érkezém a Székely táborból.

Mivel a közlekedés teljesen felakadt, s az egyszermásszor érkező hivatalos tudósítások kevés világot deritenek az erdélyi állapotra, szükségesnek látom, hogy írt mint szemtanu tudok, nem cifra szavakban, hanem leplezetlenül terjeszsem elő.

A volt Erdély most árulás, pusztítás, tűz, s vérengző gyilkosságok rémtanyája. Ezen áldás áradott a kegyelmes jó király atyai szívéből feljünkre. Szeptember végén érkeztem oda, s az akkor már forrongásban volt elemek most rettentő viharral törtek ki. A szegény oláh faj 1-ső Ferdinánd nevében bujtatott fel, Pisti a pártos magya-

rok új király ellen. A szegény oláh nép nem tudja mi fán terem az a Ferdinand császár, hanem ő hű nép, s megakarja őrizni a trónt a magyarok törekvései ellen. Gaz bujtogatói előbb működtek, hogy sem mi elkészíthettük volna a népet szabadsága élvezetére, és most dühöng jobb sorsa ellen, nem akar tudni szabadságról, nem törvényről, nem Isten Igasságáról. Az arisztokratia egy része ezt öszetelt kezekkel nézi, a másik édesden mosolyog a szászföldről feléje, a harmadik negyedik ég tudja mit tesz, de hazája sorsával legkevésbé törődik, és így Barnuc, Pap Sándor Mikás, Balázsescu, Janku, és hasonló, kik rabló-seregek által vélnék zsiros falatokhoz jutni, rettentő kénnel gazdálkodnak a másfél milliónyi oláh nép életével.

Fogorvosnokok ránk nézve az, hogy a magyar volt jobbágy is el van hitelve, hogy az önkényesek, kik náluk urak katonáinak nevezetnek, nem más célra gyűjtöttek össze, hanem azért, hogy őket a rabigába visszakényszerítsék, ők is nagy részt az oláhokhoz csatlakoztak. Mindeffolyva saját véreinkkel úgy kényszerítünk benni, mint lázadókkal, kik a hazai szabadságot lábba tiporják.

És, ki az oláh lázadás feketesárga zászlóját felátotta, Urbán ezeket kényszerít magához, s ugyan annyit bocsát szét a magyar földön szabad martalékra. Ezek elfogják a magyart, fogságra hurcolják, fejére lábára kötelek kötnek, és úgy szakasztják ketté, megnyuzzák s életben hagyják, tagjaikat levagdosva votik állatok és elemek martalékául, megfertőzik szüzeinket, még a gyermeket is, s ezután lófarkra kötözve hurcoltatják halálra. A kutakat magyar nőkkel s gyermekekkel töltik meg, (mint Zalataán történt,) nem győzném előszámolni az irtózatú vadság minden kínzó nemeit, mellyekkel a kegyelmes császár nevében irtatik a magyar nép.

Illy körülmények közt lön az agyagfalvi völgyben a székely nemzeti gyűlés. Világra sugárzik innét hatalmad dicső székely nemzetem. 120,000 ember volt itt összegyűlve. A gyűlés határozatai megrendítik az ellent, s ha olly erőlyel hajtatnak végre, mint megkezdettek, szabadá tennedik a magyar hazát. Mintegy 80,000 székely állott rögtön hadi lábára, s october 19-kén már három irányban indítottak meg az istenostorának hadkedvelő utódai 20, 20 ezernyi seregekben.

Ezek rémítően fogják kitakarítani Erdélyt. Már a nemzetgyűlésről futárok küldettek a pilátusi szászok minden székeihez, nyilatkozatért: minő indulattal állanak a magyar nemzet irányában? Négy szék feltétlenül mellénk nyilatkozott, a többi hallgatva pihog a szebeni nagy dictator duplaféjű sasának szárnyai felé. Megkérdezett Urbán is: mit keres Szász-Régenben? Ő legfelsőbb parancs következtében van ott; már — ugymond — vissza nem léphet. (Azóta bizonyára megkergettetett.)

Az összes székelység nemzetösségé rendszerezett. A nép, valamint az összes katonaság hűséget esküdött a magyar alkotványnak, engedelmeséget a független felölös magyar minsteriumnak. A szebeni hazaáruló general commandóval minden összeköttetés megszakadt. A székely sorkatonaság tiszteivel együtt nemzeti jeleket, és zászlókat vett fel, süvegeire vörössza-

lagokat, a szabadsági harcz jelét, kötözött, és egyáltalán a legmagasztosabb lelkesedés hősialakiként áradának szét a gyűlhelyről.

Hogy említellenül ne hagyjam a csikgyergyó-háromszéki papság dicső tettét, ezek felfogva a szent ügyet, fegyveresen vezették falvaik népét a táborozásra. Nincs ott egy mákszemnyi félelem, hanem van rettenetes erő, melly öszzetiporván az ellent, úgyánknak válhatik veszedelmessé, ha féken nem tartatik.

Most, ha ez olvasó figyelemmel kísérte az előbb leírt oláh tetteket, bámuljon a boszu rettenetes arczán.

Én a Vajáról s Maros-Vásárhelyről indult 15 ezernyi táborát kísértem. A többiről a Küküllő mentén, s a mezőségen, gyanitom mit ön, emennek láttam gyászos nyomait.

Octob. 23-án három csata történt; Widrátszegnél, Ugránál, Radnóton. — „Jaj neked szegény elcsábított oláhnép: mint ellenség, ki fogsz irtatni a földszínéről.“ Így mond Kossuth. Én e jóslatról tanubizonyoságot teszek. Az első helyen 10-ezernyi oláhsereg székelyeink egyetlen rohanására összepocskoltatott. A második csatában, s égő házak és boglyák tűzébe szorítva százanként irtózatos halállal multak ki. Radnóton késő este az öszcesapás; reggel holt testek közt, vérnyomokon jártunk. Egyetlen sebesültünk nem volt; az ellenfél fel nem számítható veszteséget szenvedett.

Az ősi szeretett fészkebből kizaklatott székely méltó bosszujában irgalmat nem ismer. Ő az ellenünk kezdett irtó háborút borzasztóan torolja vissza. Ha lát omlókat, azt nem hagyhatja életben s irtja, mint ő mond — az apraját is, nehogy gyermekének gyűljön meg vele a baja. Felingerül, említve, hogy ő a sovány földön is békében tudott lenni, s eme másik faj, a termékeny földön sem nyughatott. Nála elég argumentum a hoszu haj, hogy ez által oláh, s eként halál fia legyen. Oláhot menteni nem szabad a magyaroknak sem, mert ez által maga halálát eszközi előbb.

És e pontnál vagyok, hol józan gondolkozásu emberben meghül a vér. Rettegjen azon tiszt is, ki a sereget nagy munkájában akadályozza..... a fegyelem uraim, ha erőlyesebb férfiak nem állanak elé, veszve van.

Mivó tevéd ő felséges austriai császár, te nemes keblü magyar király! árva hazánkat!!!

Népeidet kutyáknak tekintéd, kiket egész életökben egymásra uszítottál. A nép omészti egymást. Egyetlen napon Nyárádtő, Vidrátszeg egészen, Csapó egy része olhamvadott. Másnap Beszterczétől Deésig a Szamos mellett 14 falu lángolt. Ha éjenként egy hegytetőre mégy, égő falvak lángjai világítják a pusztuló hazát.

Jő a tél, éhség, nyavalyák, rablóbandák, közlekedés hiány. Elöttem a hon inséges képe, melly évek folytán alig lehetend virágzóvá.

Ugy áldjon Isten, miként javunkra dolgoztál felséges magyar király!

Némely fontos dolgokról jövő cikkemben szólok.

Oroszhegyt Jósa.

Kolosvár, november 4.

Tegnap este jött meg hiteles hira annak, hogy a székelyek Zombori ezredes vezérlete alatt Urbánt keményen megverték, és Szász-Régent elfoglalták.

Ugy mondják: hogy a derekas csata Ernye és Kál közt egy völgyben volt, tudniillik Zombori a székelység egy részét az Ernyei völgyből állítá fel, és a más részével Urbánnak állott, és úgy tévé magát, mintha hátrálnia kellene az Urbán ereje előtt; Urbán kapott rajta, s kezdett előnyomulni, Zombori az Ernyei völgyig mind hátrált, de ekkor neki fordult Urbánnak s az Ernyei völgyből is az oda állított székelység oldalba neki csapott Urbánnak, és lön az Urbán emberelben nagy mézárás, a Bukovinából hozzá csatlakozott vadászok nagyobb részint leaprítetták, a határőrök hasonlóan hatalmasul meg dézmáltattak, némelyek szerint egy egy századból alig marad 30—40, a többi vagy megöletett vagy megsebezett, a megpasurázott és felesketett oláh csoport pedig futott nyakra főre, a merre lehetett, átkozva Urbánt. S miután Urbán táborát szétverett s minden rend nélkül megszaladt volna, maga Urbán is a hasznos szaladásban kerese menedéket, s néhányad magával Sajó felé futott. — Bővebb és részletesebb tudósítást hivatalosan ezután várjuk, de annyi bizonyos, hogy Urbán tetemesen megveretett, s az is bizonyos: hogy a székelység Szász-Régent bevette, s a Zombori hadiszállása ottan van; az is bizonyos: hogy onnan Zombori 7000 székelyt indított Enyednek, hova innen mint egy 200 mátyás lovag, 2 század nemzetőr, mintegy 3—400-ig való honvéd s egy felszerelt ágyú is küldetett, kikhez — mint mondják — Tordáról és Aranyosszékről is még nemzetőrök csatlakoztak — Jegyzés: ezekből mintegy 150 lovag, egy század nemzetőr innen, és a honvédek csütörtökön mentek, a többiek pedig ma.

Enyed meg nem támadtatott, sőt úgy áll a dolog: Enyedről lesz körülbé a kicsapás,

Jára is még áll; segítség ment Tordáról egy század Károly Ferdinánd katonaság, és Tordáról s Torda megyéből egy egy csoport nemzetőr.

Az ide érkezett ágyúk szorgalmasan szerelgetnek, tűzerek számosan vállalkoznak. Járj el oda fenn, hogy minél előbb nyomos segítség s fegyveres erő érkezzék, hogy az operatiokat ügyében meg lehessen kezdeni, s az iszonyatos vér-lázító pusztításokat meggátolni.

A mezőségre kiment expeditionnak eredménye az lön: hogy a katonai unitus oláh papot és esperestet Turkot, ki hasonlóan tribunus volt, több oláhokkal elcsípték, továbbá 21 Sivkovics katonát is elfogtak és lefegyvereztek. Tegnap Turk egy hatvanon feljüli öreg ember felkötetett

Isten veled
barátod
N. E.

U. I. Gedeon tábornok katonai erővel Megyesnek ment, némelyek szerint Urbánnak akart segítségül lenni, ez már késő, mások szerint a székely földre akar becsapni; ez aggodtat! Szebenből a katonaság mind kivonult, ottan a katonai szolgálatot a nemzetőrök teszik, azonban pedig Szebent sánczolják. Unsold azokat, kiken áll, hogy ide sietve fegyveres erőt, minél többet küldjenek!

Szegevény nov. 6.

Szerkesztő!

Hogy mennyire ottották ki allatomos cselszövényeik által, ama jó urak ott a király mellett, a nép szívéből a fejedelem neve iránti vak misztetletet s személye iránti pietast, mutatja a népünk ajkán forgó s a horvátok elleni népfelkelés alkalmával készített népdal: mely első verse így hangzik:

Mi királyunk Ferdinánd,
Egye f. e egyaránt,
Talpig, talpig egyaránt.

Én igen köszönöm a camarillának a civilizatio érdekében ezen tettét, mert különben óvítzések kellett volna arra, hogy a nép a republiccal eszmékkel megbarátkozzék, — most egy pár hónap alatt világosan áll előtte a lefolyt eseményekből: hogy a király is ember, tehát hibázhatik, a ki hibázik az szent s sérthetetlen nem lehet; hogy a király, ki nem a nép közül való, a nép javát tökéletesen nem akarhatja, hogy érdeke, mely az önkényes uralkodás felé hajlik, a nép érdekével, mely a szabadsággal ugyanazonos, nem mindég egyet meg; szóval, hogy a népfelséggel „az isten kegyelméből szent és sérthetetlen királyság“ ellenkezik.

Legszentebb polgári kötelességemnek esmerve, egy felől a népet a hol csak lehet uton utfélén képesítelni, másfelől gondolkozás módját kilesni, számalanszor hallottam: „Csak igaz marad az uram, hogy a fejtől bűdösödik a hal.“ Hallod felsőges ur!

De még a királyról illy nem éppen „Gott erhalte“ főle dal forg a nép száján, addig nézzük, mint beszél népünk arról, kinek egyedül köszönt szabadság kivását isten után, aszal ki őt most legközelebb a magyarok istene nevében önvédlemre hiva fel, láng s egy némszet szívét átható szavaival.

„Hallotta-e már az újságot Kossuthról“ szólít meg tegnap egy ősz polgár.

„Mellyiket harátom.“

„Hát azt, hogy Kossuth nem Kossuth többé, hanem Rákóczynek negyed izbéli unokája, kifelemtette ám magát Csongrádon, megnézték a mellet, s három csillag van rajta, mely éjszaka csak úgy ragyog, mint a legfényesebb ott az égen.“ — Ugy hátsza ezen keletiesen szép mondáshoz nem kell commentár. —

Polgártárs
Bécsi Gedő. m. k.

Post, november 10.

Tisztelt szerkesztő!

Tudván, hogy nincs lap anyavárosunkban, melyet nagyobb kíváncsisággal s melegebb rész-

véttel olvasnának, mint Marcius 15. ennél fogva kérem e néhány felvilágosító sorokat lapjába felvételni. —

Folyó hó 3-kán a Közlönyben közhírré tételt a már régóta várvavárt szaktanítás, melyet mindenki, csak a „Religio és Nevelés“ incarnatus pecsovicz szerkesztője, ama dicső derék Danielikunk nem helyeselt; miért is folyó hó 7-diki lapjában nagypénteki lamentatióként felszólítja a pestbudai szüléket (mert csak e két városba hoztatott még be a szaktanítás), hogy szeretett gyermekeiket ne adják azon tanárok kezei alá, kikre e szaktanítás bízott, mert azok egy Krisztustól s annak tanaitól elfordult egyének.

Szegény Jézusita! hát azt gondolja, ön képes a pestbudai szülékek a kinevezett tanárok eránti bizalmát megcsökkenteni? Nos, cuncte mi aselle! jól tudják, hogy Lucus a non lucendo, és hogy kántorszerdán is megesezi Liciniusnál papkórtára a paprikás csirkét.

Ebugatás nem hallik a mennyországba! Danielik urnak jobb lett volna hallgatnia, legalább nem nevette volna ki magát a phariseusi tulbuzgósága miatt, quod multum est stultum.

Talán csak azt várta a Religios ur, az ifju szerkesztő, hogy a honvédelmi bizottmány tőle kért volna engedelmet a pestbudai szaktanítás életbe léptetésére? aligha az nem furja az ugy is egyon furtaságát, hogy ő nagyságától tanácsot nem kértek. Lásza az ember, talán csak egy „alázatos szolgá“ fog urának praescribálni Régi magyar közmondás: adj a tótnak szállást, kiver a házadból.

Alig hogy felkapaszkodott a szerkesztői katedrara, már is fészkelődik mint f... a g... ban.

A kinevezett szaktanárokat vallástalanoznak nevezi! wie der Schelm ist, so denkt er. Látszik, hogy ez a szüz ember nagy phariseus, mert azt gondolja, hogy az egész isteni vallás a mesztelen pofában (a millyen az övé) rejlik; minthogy pedig a kinevezett kegyes rend szaktanárok többnyire korigényelte bajusz és szakályosak, tehát istentelenek. E szerint mindenki, a ki csak bajuszt visel, istentelen. Baculus stat in angulo; ergo piuet.

Vagy talán azért nevezi istenteleneknek a tanárokat, mert a kiadott rendelet 4-ik pontja dacára is (a vallás magány tanulmány legyen és a szülékre hagyassék gondoskodni arról, hogy fiaik a vallásoktatást illető lolkészeiktől vegyék) a szaktanítást elfegadák? O szegény bruchus (cserebogár) o crassa ignorantia!

Hát nem tudta Danielik ur, hogy erről a kegyes tanító rend nagylelkű főnöke már eleve atyailag gondoskodott, és vallástanárokat oly érdemes két egyént nevezte ki, kiknek előadásaira maga Danielik ur is eljöhét, és sokat, igen sokat

tanulhat, p. o. Ne légy képmutató, népmutató, fel-fuvalkodó, stiblis agyarkodó, stb. stb.

A pestbudai szülék sokkal nagyobb hiszalommal viselkednek a többnyire évek óta e két fő városban a nevelési pályán működő tanárok iránt, mintsem, hogy ön oroszánbörbe öltözött es... képt őket el tudná riasztani. Hasztalanok minden ördögazotte ármánykodásai, hiszson ön hiszgett, bókát, a magyar nemzet szellemét felfogó piaristákra, ok annál jobban működendnek a magyar nemzetiség előmozdítása szent ügyében. Máskor többet.

Talányi.

Örömmel értesítjük a közönséget, miszerint Bohas János főispánra a gyanúsítás nem alapos, mert: a szóban levő dalszók depeja a megye által az ő távol léte alatt rendeltetett Világosra és lerakatott egy elhagyott tres lakatlan kastélyába és most, midőn az alánunk Világost, mint ellenség, rögtön elhagyják — az Aradon levő vegyes bizottmány által ugyanazon helyről, mánt egy 100 aszerig, Aradra behozatott, a többi a má ezen lakba be nem férve, a parasztok színeibe rakatott, azoktól el is raboltatván és szét osztatván, veszendőben vagyon.

H I R D E T É S E K.

(2—3)

Egy nő a zongora oktatásban, akár kezdőknek, akár előbbre haladott zongora játszóknak órát adand, — a tanulni szándékozók bővebb értesítést nyerne Magyar utján 550 sz. alatt.

D. Malatides a Lajta melléki táborból megérkezvén, ismerhesett tudósítja, hogy jelenleg a nádor utcza 208. sz. ujházban lakik: hol ismét valamint ez előtt délután 2 órakor házi rendelvényt tart, kivált a szemek bajában és egyéb idült nyavalyákban. Rendelvényeit a szegénység folyvást ingyen használhatja.

A kik pedig idegen hangu nevéket megmagyarosítani akarják, jelentsék magukat délelőtti 11 órakor.

Hajnövesztő-kenet

a legjobb, mely a hajhullást is gátolja, a hajkötőre színes és amélkül máségekben is, újra készölve kapható; Peston, Nádor utcza 208: hátsz az első emeletben jobbra. — Ár ára 1 pf.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizetheti e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László, Országut, Kunewalder-ház.